

”Nya höghus förstör bilden av Stockholm”

DEBATT | ARKITEKTUR

Det här är en argumenterande text med syfte att påverka. Åsikterna som uttrycks är skribentens egna.

Nära 1000 bostäder och andra verksamheter planeras i Marievik i Liljeholmen. Bostadsgårdarna kommer att användas för tre förskolor med 12 avdelningar. Solstudierna visar att de höga husen står så tätt att gårdarna blir helt skuggiga under större delen av året, med undantag av några solstrimlor mitt på sommaren. Lokalklimatet påverkas negativt genom att vindarna bryts mot fasaderna ner mot marken och ger långa slagskuggor, blåst och kyla. Ytor för grönska är minimala. För boende i området hänvisas till de blåsiga taken för utevistelse.

Marievik är inte det enda exemplet. Den täta Hagastaden med smala skuggiga gaturum och trånga gårdar möter stark kritik. På Liljeholmen står tre nya bostadshus med sydfasader som vetter mot lodräta bergväggar på mindre än två meters avstånd med otillräckligt sol- och dagsljus i lägenheterna som följd. Reaktionen mot forna tiders ohälsosamma bostadskvarter med trånga bakgårdar, ”bakgårdseländet”, tycks ha fallit i glömska.

Stockholms stadsbild har en mjukt varierande siluett som följer terrängen. Siluetten kännetecknas av höjdmässigt relativt enhetliga bebyggelseområden med enstaka accenter enligt den europeiska stadsbyggnadstraditionen. Föreslagen bebyggelse i Marievik med höga hus i olika höjder innebär en ny form av kluster av höghus som tidigare inte förekommit i Stockholm. Husen kommer att innebära en kraftig skalförskjutning i förhållande till stadsbilden och synas på långt håll från många platser i staden. Bebyggelsegruppen medför också en stark kontrast i stadens siluett.

Projektet utgör ännu ett steg, liksom Tors torn och planerade skyskrapor i Hjorthagen och vid Telefonplan, mot en snabb förändring av den under sekler framvuxna stadsbilden. Detta utan en samlad prövning i en demokratisk process om Stockholms stadsbild ska förändras så radikalt och få en helt annan karaktär.

Det viktigaste riktmärket för stadsutvecklingen i Stockholm för närvarande tycks vara täthet och högsta antal bostäder utan tanke på den drastiska kvalitetssänkning som blir följderna av att negligera andra allmänna intressen som måste vägas in i processerna, som effekter för stadsbilden, varsamhet med kulturarvet i övrigt och vikten av att skapa långsiktigt hållbara och goda livsmiljöer. Varför lyfter inte Stockholms stad blicken och inser vilken potential för stadsutveckling som finns i regionens övriga kärnor enligt den regionala utvecklingsplanen i stället för att bygga sönder en av världens vackraste huvudstäder och skapa nya bakgårdseländena?

Kristina Berglund

arkitekt SAR/MSA, adjungerad styrelseledamot i Svenska byggnadsvårdsföreningen